

עת"א 13665/10/14 - היועץ המשפטי לממשלה נגד ועדת השחרורים, יעקב ורנסנו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 13665-10-14 היועץ המשפטי לממשלה נ' ועדת השחרורים יעקב ורנסנו

בפני	כב' הנשיא אברהם טל, אב"ד
כב' השופט זהבה בוסתן	
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין	
הუטור	היועץ המשפטי לממשלה
נגד	
1. ועדת השחרורים 2. יעקב ורנסנו	
המשיבים	

פסק דין

1. לפניה עתירה נגד החלטת ועדת השחרורים (להלן: "הוועדה"), מיום 1.10.14, אשר הורתה על שחררו על תנאי של המשב 2 (להלן: "המשיב") בתנאי תוכנית טיפולית של מרכז "התחליה חדשה".

כללי:

2. המשיב מרצה מסר חמישי למשך 56 חודשים נושא ת.פ. 3025-11-04 (בימ"ש שלום בונצראת) בגין התפרצויות למקום מגוריים, החזקת נשק, גניבה, היזק לרכוש בمزיד והחזקת מכשיר פריצה, כאשר ביום 22.3.11 פרץ לבתו של המטלון בכפר ריחניה, תוך שהוא שובר את צילינדר דלת הכניסה, וגנב מהביתה אקדח ברטה, שתי מחסניות, תכשיטים, שעונים, כסף מזומנים, דרכונים ואולר.

במהלך מסרו נדון המשיב למסר למשך 60 ימים, במצטבר, בגין סיוע לקבלת דבר בrama בנסיבות חמירות, סיוע לשימוש במסמך מזויף, זיווף בכוונה לקבל דבר, שבועת שקר ועדות שקר ול-4 חודשים מסרו בחופף, בגין שלוש התפרצויות וגניבה.

3. למשב 18 הרשות קודמות בגין עבירות שביל"ר, עבירות מרמה ועבירות רכוש כמפורט בעמ' 3 לעתירה בגין ריצה עונשי מסר בפועל ובעבודות שירות.

מסמו אחרון שוחרר המשיב שוחרר מוקדם ביום 23.4.09.

ההליכים בפני הוועדה

עמוד 1

.1. ביום 2.7.14 דנה הוועדה בבקשת המשיב לשחרור מוקדם.

ב"כ היועם"ש התנגדה לשחררו המוקדם של המשיב מאחר והוא בעל עבר פלילי מכבד ביותר; זכה להזדמנויות רבות בעבר אך המשיך לבצע עבירות חרף קיומם של מסרים מותנים, בשל דוחות שליליים של גורמי ה田野 והתרומות רשות'א כי מדובר באסיר אשר אינו נוטל אחריות על מעשיו, מביע מוטיבציה מילולית בלבד להשתלבות בתוכנית שיקום; מאחר והתקשה להפיק תועלת מהשתתפותו בקבוצה לשינוי דפוסים ובשל קיומם של מידעים מודיעיניים שהוצעו בפני הוועדה ובפניו.

ב"כ המשיב ציין את העובדה כי המשיב יצא לחופשות וחלה התקדמות בתפקודו. עוד ציין כי המשיב פנה ל渴בלת טיפול במסגרת שב"ס אך סורב ולכן ביקש לשחרר אותו לתוכנית "התחלת חדשה".

.2. הוועדה קבעה כי לא נחה דעתה שחררו של המשיב לא מסכן את שלום הציבור. לאור זאת, נדחה הדיון ליום 1.10.2014, כדי לקבל תוכנית שיקום מעובה יותר מטעם רשות'א או מטעם "התחלת חדשה". בנוסף, נקבע כי רשות'א תגשים דיווח עדכני ובו התייחסות, בין היתר, לאפשרות בניית תוכנית שיקום הכוללת איזוק אלקטרוני.

.4. ביום 1.10.14 התקיים דיון נוסף בבקשת המשיב לשחרור מוקדם.

ב"כ היועם"ש חזרה על התנגדותה לשחררו המוקדם של המשיב, שלא עבר כל הליך שיקומימשמעותי במהלך מסרו וטענה כי קיים עדכון רשות'א לפיו מדובר באסיר שחייב נזקקות טיפולית באופן מילולי בלבד לשם שחרור מוקדם.

ב"כ המשיב ציין כי התוכנית של מרכז "התחלת חדשה" עברה "עיבוי" כנדרש וביקש לשחרר את המשיב לתוכנית המוצעת חרף עמדת רשות'א. לדבריו מדובר באסיר חיובי, אשר יצא לחופשות, ויש בתוכנית הקיימת כדי לאין את המסוכנות הנשכפת ממנו.

החלטת הוועדה נושא העתירה

.1. התקבל עדכון מטעם רשות'א ממנו עולה שבןדיון שיקום ופיקוח ולפיכך שkeitת האפשרות לפיקוח אלקטרוני איננה רלוונטית. כמו כן, התקבל מכתב שליל מטעם "התחלת חדשה" ובסוף הרקע המורכב של המשיב, הקשיים הנובעים מקווי אישיותו והתנהלותו, יחד עם זאת התרשמה כי הוא בעל מוטיבציה להתחייב לתהליך טיפולית ומעוניין ללמידה דפוסי התנהגות וחשיבה שונים, עם דגש על תהליכי קבלת החלטות ומודעות לגורמים השונים בנסיבותם על תהליכי אלו.

.2. מדובר בתוכנית שיקום מקיפה יותר, שמתאימה לצרכי הטיפולים הייחודיים של המשיב וمبرוסת על תכנים פרקטיים. על כן, די בתוכנית השיקום מטעם "התחלת חדשה", הכוללת טיפול פרטני וקבוצתי וכן

פיקוח תעסוקתי, כדי להפחית את המ██וכנות הנש��פת מהמשיב.

3. הברירה היא בין שחרורו של המשיב כiom, בפיקוח צמוד, לבין שחרורו בתום תקופת המסר לא כל פיקוח. המ██וכנות איז לצביע תהיה רבה לאין שיעור שכן כוחותיו הדלים של המשיב לא יספיקו כדי להזדקק לתוכנית שיקום באם תהיה רצונית.

nymoki העתירה:

1. הוועדה לא נתנה משקל ראוי לעברו הפלילי המכבד של המשיב, בכך שזכה להזדמנויות רבות בעבר הן בדמות עבודות שירות, מסרים על תנאי ואף שחרור מוקדם, אך שב לבצע עבירות פעמי אחר פעם ולכך שזכה לשחרור מוקדם בעבר בתוכנית שיקום של רשות, אך שב לבצע עבירות.

2. המשיב לא עבר כל טיפול ממשמעותי במהלך תקופת מאיסרו.

מידיווח העו"ס מיום 29.10.13 עולה כי מדובר באסיר אשר מודה בעבירות באופן חלק, טרם שולב בטיפול וכי לאחרונה החל להביע מוטיבציה לכך. עוד הובהר, כי ההיכרות עם המשיב ראשונית וכי הוא מקיים קשר מעקבי בלבד עם עו"ס האגף.

معدון העו"ס מיום 11.5.14 עולה כי המשיב השתתף בקבוצה לשינוי דפוסים בין החודשים ינואר- אפריל 2014 אך הרבה להציג עדמות לא בוגרות, התקשה לזהות את דפוסי חשבתו השגויים ולשנותם. בהמשך המפגשים חלה התפתחות בהתנגדותו אך ההתרשםות היא כי התקשה להפיק תועלת מהתהילה הקבוצתי.

معدון העו"ס מיום 24.9.14 עולה כי המשיב מקיים קשר קונקרטי בלבד עם עו"ס האגף.

3. העובדה שהמשיב הביע מוטיבציה לטיפול רק בשלבים מאוחרים של מאיסרו מלמדת כי מדובר במוטיבציה מילולית בלבד שנوعדה להשגת רוחים שונים, כפי שאף עולה מהתרשםות נציגת רשות' אשר שוחחה עם האסיר. בכך יש להוסיף את העובדה כי חרף העובדה שהשתתף בקבוצה לשינוי דפוסים, ההתרשםות היא כי המשיב התקשה להפיק תועלת מהתהילה הקבוצתי.

4. נציגת רשות' ההתרשםה כי מדובר באסיר אשר אינו לוקח אחריות על מעשיו וمبיע מוטיבציה מילולית בלבד להשתלב בתוכנית שיקום ولكن הוא לא נמצא מתאים לתוכנית שיקום בפיקוחה.

ביום 3.9.14 התקבל עדון רשות' לפיו מדובר באסיר אשר הביע מוטיבציה מילולית בלבד להשתלב בתוכנית

שיעור וći הדבר נובע מרצונו לקדם את שחררו ממאסר.

רש"א מצאה כי אין מקום לשלב את המשיב בתוכנית טיפולית מטועמה. על פי הוראות חוק שחרור על תנאי ממאסר יש ליתן לעמדת הרשות לשיקום האסיר מעמד בכורה.

5. גם גורמי הטיפול הפרטיים מטעם "התחלת חדש" התרשמו שמדובר באסיר בעל עמדות אשר אופייניות לשלב "טרום טיפול".

כל גורמי הטיפול שותפים למסקנה כי המשיב לא עבר כל הליך טיפול משמעותי בין כתלי בית הסוהר ולкан תמורה החלטת הוועדה לשחרר את האסיר לתוכנית המוצעת.

6. התנהלותו של המשיב במהלך מאסרו אינה חפה מביעות שכן מידעי שב"ס מלמדים על תכנון מעשים פליליים במהלך מאסרו וכי מדובר באסיר אשר מתקipsis את האגן נגד סgal בית הסוהר.

7. המשיב אمنם משולב בסבב חופשות ובעבודה במטבח בית הכלא, אך אין בכך כדי ללמד על היעדר מסוכנותו ממנו נכון עברו הפלילי וסיכון השיקום הנמוכים.

8. העובדה שהאסיר לא עבר כל תהליך שיקומי משמעותי בין כתלי הכלא מצבעה כי מסוכנותו לציבור עדין שרירה וקיימת.

9. העובדה שהמשיב בחר לחתת חלק בטיפול קצר טווח רק בהתקרב מועד השחרור המוקדם, כמו גם העובדה שלא נתרם טיפול זה, די בהן כדי להטיל דופי בהבנת המשיב את אחריותו למשיו ובירכותו לעמוד בתנאי התוכנית הטיפולית המוצעת.

תגובה ב"כ המשיב

1. בימה"ש הורה להוציא את המשיב לחופשות למרות המידעים שהוצעו לוועדה, שעוניים שמירה על זכויותיו ולא התנהגות שלילית.

2. המשיב ביקש מספר פעמים לקבל טיפול אך לא התקבל בגלל שהוא מזעך את חלקו כפי שטען גם בבימה"ש שדן במשפטו.

3. המשיב יצא לעשרות חופשות והתנהגותו במהלך מאסרו חיובית.

.4. גם אם לרשותה יש מעמד בכורה ניתן לשחרר את המשיב בתוכנית שיקומית פרטית.

דין והכרעה

- .1. עיון בפרוטוקול הדיונים בפני הוועדה, בהחלטות הוועדה ובמסמכים שהוצגו בפניו ובפניו לרובות בדו"חות גורמי הטיפול, בחוות דעת רשותה ובתוכנית השיקומית של מרכז "התחלת חדש" מעלה כי הוועדה לא התחשבה בכך שהמשיב לא עבר הליך טיפול במהלך מסרו על מנת להפחית את מסוכנותו בעבירות הרכוש והמרמה נושא מסרו שבוצעו, וכאשר עונשי מסר על תנאי תלויים ועומדים נגדו ובעבورو הפלילי.
- .2. מדובר העו"ס שהוצגו בפני הוועדה ובפניו, צורפו כנספחים ז-ט לעתירה, עולה שרק לקרأت תור שני שליש ממאסרו הביע המשיב רצון להשתתף בקבוצה טיפולית. הוא השתלב בקבוצה לשינוי דפוסים אך התקשה להפיק תועלת מכך וגורמי הטיפול, כמו נציגת רשותה התרשו שהמשיב לא לוקח אחריות על מעשיו והרצון שלו להשתלב בהליך טיפולו הוא מילולי ונועד לשחרר על תנאי (ראה נספח י' לעתירה).
- .3. לאור האמור, חורגת ההחלטה ממתחם הסבירות כאשר העדיפה את התוכנית של מרכז "התחלת חדש" על פני עמדת גורמי הטיפול וסרוב רשותה לקבל את המשיב לפיקוחה, מה גם שם ד"ר שני סבור שעמדות המשיב כפי שהביע בפניו מתאימות לשלב של "טרום טיפול".
- .4. לאור האמור, מבלי שאנו מתעלמים מכך שהמשיב יצא לחופשות ללא בעיות ומבלוי שאנו מתייחסים למידע שהוצגו בפני הוועדה ובפניו, ההחלטה הוועדה לשחרר את המשיב על תנאי חרף העובדה שלא עבר תהליך טיפול מועיל במהלך מסרו וחיף סרוב רשותה להוכיח לגבי תוכנית שיקומית חורגת ממתחם הסבירות ומצדיקה את התערבותה של ערכאה שיפוטית.
- .5. אנו מקבלים את העתירה ומבטלים את החלטת המשיבה 1 מיום 14.10.2014 שהורתה על שחרור המשיב 2 על תנאי.

ניתן והודיע היום י"א חשוון
תשע"ה, 04/11/2014
במעמד ב"כ הצדדים.
إبراهם טל, נשיא
אב"ד

זהבה בוסתן, שופטת
ד"ר שמואל בורנשטיין,
שופט